

I den norske kommune Lindesnes skaber børne- og ungerådene en direkte demokratisk linje fra klasserummet til kommunens administration og byråd

I Lindesnes har arbejdet med kommunens børne- og ungeråd betydet, at kommunen har fået et fornyet fokus på børns og unges perspektiver. Nu påvirker børnenes perspektiver i høj grad alt kommunens arbejde, og børnenes aftryk kan ses direkte i kommunens dokumenter.

OMRÅDE
TVÆRGÅENDE

INDDRAGELSESMÅDE
BØRN SOM
POLITIKUDVIKLERE

KOMMUNE
LINDESNES, NORGE

Vi lærer dem om den demokratiske akt, fx ved at fortælle, at mindretallet synes dét, og flertallet synes dét. Men det handler mere om demokratisk dannelse end om, at flertallet får ret.

KOORDINATOR FOR UNGERÅDET

HVORFOR INDDRAGE BØRN OG UNGE?

Lindesnes kommune har et ønske om at give børn og unge en tydeligere stemme i kommunen. Det sker bl.a. gennem kommunens ungeråd og børneråd. Ifølge rådskoordinatoren handler det om at få udbredt en grundlæggende forståelse for, at det er afgørende at høre børn og unge, hvis man vil sikre sig, at kommunen fungerer optimalt for alle borgere.

I Lindesnes kommune har man i mange år haft et veletableret ungeråd, selvom det først fra 2020 er blevet lovpligtigt for kommuner i Norge at have et ungeråd. Ifølge en medarbejder i kommunen har lovgivningen dog betydet, at Lindesnes kommune har fået en bedre struktur omkring ungerådet. Tidligere havde man kun ét råd, men nu har man valgt at opdele rådet i to grupper efter alder: henholdsvis et børneråd for de 10-13-årige og et ungeråd for de 13-18-årige. Ved at opdele rådet fik medlemmerne bedre mulighed for at diskutere på deres præmisser – samtidig med at det enkelte råd fik en størrelse, hvor børnene kunne føle sig trygge.

HVORDAN SKER SELVE INDDRAGELSEN?

Medlemmerne til henholdsvis børne- og ungerådet vælges primært blandt medlemmerne af elevrådene på kommunens grundskoler og ungdomsuddannelser. Hver skole har to repræsentanter med i rådene. Eleverne bliver valgt til enten børne- eller ungerådet for et år ad gangen. Det er den enkelte skoles ansvar at gennemføre et demokratisk valg. På den måde skabes der en demokratisk linje fra klasserne til elevrådet over børne- og ungerådene og ind i kommunen.

Kommunen afholder altid en opstartsweekend for de nye råd, hvor medlemmerne kan lære hinanden at kende.

Det sker dels for at ryste rådernes medlemmer sammen, og dels for at gøre medlemmerne trygge ved at skulle udtrykke forskellige holdninger. I opstartsweekenden får medlemmerne bl.a. viden om FN's Børnekonvention og øvelse i at argumentere. I forlængelse af weekenden gennemfører rådene sammen med de voksne lokalpolitikere en slags fælles teambuilding, så begge parter bliver trygge ved hinanden, og politikerne får et kendskab til de børn og unge, som sidder i rådene.

Begge råd afholder én gang om måneden et tretimers møde i byrådsalen. Det foregår i skoletiden, hvor de unge bliver hentet og afleveret på deres skole. Rådene beskæftiger sig med mange forskellige temaer, fx kollektiv trafik i kommunen og ungdomsklubber. Det er både temaer, som rådene selv kan tage op, og sager, hvor rådene bliver bedt om at komme med inputs til politikerne eller embedsmændene i kommunen. Rådene har også mulighed for at tilkendegive, at de ikke ønsker at komme med indspark til et givet emne, selvom de har mulighed for det.

Ungerådet udarbejder skriftlige indspil og har ret til at stille forslag, og formand og næstformand er til stede på byrådsmøder, hvor de har taleret på lige fod med alle andre i byrådet. De har dog ikke stemmeret. Ifølge rådskoordinatoren deltager de unge aktivt i møderne. Koordinatoren fortæller, at sagerne, som rådene skal tage stilling til, skal beskrives, så børn og unge forstår dem. Desuden bruger medlemmerne deres eget ungdomssprog, når de giver respons til politikere og embedsmænd. Medlemmerne i rådene sidder heller ikke og rækker hånden op på møder, som de voksne politikere gør. De har en mere legende tilgang, fx ved at bruge gule lapper og lave forskellige øvelser.

Jeg ser, at mange af de unge, der har været i rådet, bliver gode politikere. De har fået gennemslag i mange sager. Fx gode politiske retningslinjer. De er vigtige stemmer i udformningen af politikken på vældig mange områder, og deres stemme er savnet, når den ikke er til stede. Den er et frisk pust i kommunestyret.

KOMMUNAL MEDARBEJDER

HVAD SKER DER MED BØRNEPERSPEKTIVER?

Kommunens administration og byråd bruger børne- og ungerådernes inputs og perspektiver i deres arbejde. Helt konkret har rådernes arbejde ført til, at Lindesnes kommune har implementeret, at alle medarbejdere er ansvarlige for at vurdere, om deres aktuelle sager skal sendes til børne- og ungerådene, så de kan komme med deres inputs tidligt i en proces.

De unge har løbende pointeret, at det er vigtigt for dem at få konkrete tilbagemeldinger på deres inputs, så det er tydeligt, hvor de har haft indflydelse. I Lindesnes kommune har man derfor valgt at markere med et hjerte i kommuneplanen, når der er taget hensyn til de unges inputs.

Rådene har helt konkret påvirket og fået gennemført en række tiltag, fx hvor en skatepark skulle placeres, og indførelse af mental sundhed på skoleskemaet.

Rådernes arbejde har også vist sig at have andre afledte effekter. En medarbejder fra kommunen vurderer, at det politiske miljø i kommunen er blevet bredt ud, og at aldersgennemsnittet i byrådet er faldet, hvilket blot er med til at gøre byrådet mere repræsentativt for alle kommunens borgere.

Planforudsætninger

KOMMUNEPLANEN ER EN FRAMTID og vi vil sikre, at den er med til at skabe et godt liv for alle i Lindesnes Kommune. Vi vil sikre, at den er med til at skabe et godt liv for alle i Lindesnes Kommune. Vi vil sikre, at den er med til at skabe et godt liv for alle i Lindesnes Kommune.

Bedre sammen

Satsningsområde 3 TRYGGHED OG TILHØRIGHED

Hvad er udfordringen?	Hvad skal vi gøre?	Hvad er målet?	Hvad er succeskriterierne?
Udfordring 1: ...	...	...	... (marked with a heart)
Udfordring 2: ...	... (marked with a heart)	... (marked with a heart)	... (marked with a heart)
Udfordring 3: ...	... (marked with a heart)	... (marked with a heart)	... (marked with a heart)
Udfordring 4: ...	... (marked with a heart)	... (marked with a heart)	... (marked with a heart)

HVA BARN OG UNGE HAR PÅ HJERTE

For at barn og unge skal finde igjen sine innspill er disse markert med et hjertesymbol i kommuneplanen.

Kilde: udklip fra kommuneplanen

KONKRET SAG

BØRN BIDRAGER TIL UDVIKLING AF KOMMUNENS VEJNET

Hvert fjerde år arbejder byrådet med en handlingsplan for kommunens og regionens vejnet – herunder også gang- og cykelstier. I den forbindelse blev kommunens børneråd inddraget. Inddragelsen foregik på et af rådets møder, hvor medlemmerne fik forskellige kort over nærområdets veje, alt efter hvilken skole de gik på. Her skulle børnene diskutere, hvilke veje de følte var farlige eller utrygge for dem at færdes på, og hvilke tiltag som kunne forbedre dette.

Børnenes inputs kom med i den videre skriftlige sagsbehandling og var vigtige indspark til arbejdet i en tværfaglig arbejdsgruppe i kommunen. Arbejdsgruppen gennemgik tiltagene fra børnerådet, og om disse kunne passes ind i forhold til projektstørrelse og type af anlæg. Herefter blev en prioriteret liste over tiltag lagt til politisk behandling, hvor børnerådet (og ungdomsrådet) kunne udtale sig igen. Samtidig blev det gjort tydeligt i sagens skriftlige materiale, om der var taget hensyn til børnenes inputs eller ej.

GODE RÅD FRA LINDESNES KOMMUNE

- Involver børn og unge så tidligt i processen som muligt, så de rent faktisk har mulighed for at få indflydelse, inden beslutninger bliver taget.
- Udnævn en central medarbejder, som er ansvarlig for rådene. Medarbejderen skal dels kende kommunens organisation, kerneopgaver og politik - og dels have særlige kompetencer i forhold til inddragelse af børn og unge.
- Brug kommunens skoler til at rekruttere børn og unge, som skal inddrages i de respektive råd.
- Giv konkrete tilbagemeldinger til rådene, så medlemmerne ved, hvordan deres inputs er blevet brugt.